

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja na temelju članaka 34., 35. stavak 1. točka 2., te članka 66. Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja (»Narodne novine«, broj 122/03) i članka 202. Zakona o općem upravnom postupku (»Narodne novine«, broj 53/91 i 103/96), u upravnom postupku ocjene Protokola o zaštitnim cijenama i nosiocima poslova, Izjave o poštivanju zaštitnih cijena, nedavanju kapaciteta, te naplati zadužnica, i Suglasnosti o deponiranju i čuvanju zadužnica, sklopljenih 27. prosinca 2002., pokrenutom po zahtjevu Hrvatskog centra za razminiranje, sa sjedištem u Sisku, Ante Kovačića 10, zastupanog po Otu Jungwirthu, ravnatelju, protiv sedamnaest poduzetnika, i to: Mustela d.o.o., Scanjak d.o.o., Ru-Ru d.o.o., Avangard d.o.o., Heksogen d.o.o., Tehnoelektro d.o.o., Piper d.o.o., Tornado d.o.o., Dinamit d.o.o., Rumital d.o.o., Mka *Deming d.o.o. i TT-Ka d.o.o., zastupanih po punomoćnicima Z. Š. i D. E., odvjetnicima iz Z., Dok-Ing d.o.o. i Dok-Ing d.o.o. Razminiranje d.o.o., zastupanih po Josipu Majetiću, savjetniku Uprave, sa sjedištem u Zagrebu, Žitnjak bb, AKD Mungos d.o.o. u stečaju, zastupanog po Marinku Paiću, stečajnom upravitelju, iz Zagreba, Ljudevita Posavskog 37a, Röhl International d.o.o., sa sjedištem u Velikoj Gorici, Tina Ujevića 19, zastupanog po Peteru Harveyu, direktoru, članova Hrvatske udruge poslodavaca – Udruge humanitarnog razminiranja, sa sjedištem u Zagrebu, Pavla Hatza 12, temeljem odluke Vijeća za zaštitu tržišnog natjecanja s 46. sjednice, održane 4. listopada 2005., donosi sljedeće

RJEŠENJE

I. Utvrđuje se da su Protokol o zaštitnim cijenama i nosiocima poslova, Izjava o poštivanju zaštitnih cijena, nedavanju kapaciteta, te naplati zadužnica, i Suglasnost o deponiranju i čuvanju zadužnica, koji čine jedinstvenu pravnu cjelinu, zabranjen sporazum u smislu odredaba Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja (»Narodne novine«, broj 48/95, 52/97 i 89/98), kojega su 27. prosinca 2002., sklopili poduzetnici:

1. AKD – Mungos, d.o.o., sa sjedištem u Zagrebu, Mandlova b.b., zastupan po Darku Rašeti, predsjedniku Uprave,
2. Ru-Ru d.o.o., sa sjedištem u Zagrebu, Gjura Szaba 4, zastupan po Rudiju Stipčiću predsjedniku uprave,
3. TT-Ka d.o.o., sa sjedištem u Zagrebu, Zatišje 5b, zastupan po Damiru Lukiću, direktoru,
4. Dok-Ing d.o.o., sa sjedištem u Zagrebu, Žitnjak b.b., zastupan po Vjekoslavu Majetiću, predsjedniku uprave,
5. Piper d.o.o., sa sjedištem u Požegi, D. Cesarića 2c, zastupan po Željku Romiću, direktoru,
6. Avangard d.o.o., sa sjedištem u Drnišu, Ulica Domovinskog rata 58, zastupan po Anti Rakiću, direktoru,
7. Scanjak d.o.o., sa sjedištem u Zagrebu, Mandaličina 21, zastupan po Lennartu Berglundu, direktoru,
8. Tehnoelektro d.o.o., sa sjedištem u Oriovcu, Braće Radić 74, zastupan po Zlatku Rudaru, direktoru,
9. Dinamit d.o.o., sa sjedištem u Osijeku, Ante Paradžika 36, zastupan po Tomislavu Krmpotiću, direktoru,
10. Minotaur d.o.o., sa sjedištem u Osijeku, Hrvatske Republike, 43, zastupan po Marinu Maričiću,
11. Mka *Deming d.o.o., sa sjedištem u Čakovcu, Tomaša Goričanca 6, zastupan po Nadi Kavran, direktorici,
12. Tornado d.o.o., sa sjedištem u Lepoglavi, Kamenički Vrhovec 38, zastupan po Draženu Novaku,
13. Rumital d.o.o., sa sjedištem u Zagrebu, Republike Austrije 36, zastupan po Ružici Crnjac, direktorici,
14. Šifra Plus d.o.o., sa sjedištem u Zagrebu, Pokornoga 15, zastupan po Zoranu Kneževiću, direktoru,

15. Mustela d.o.o., sa sjedištem u Zagrebu, Planinska 7, zastupan po Sandi Katić, direktorici,
16. Heksogen d.o.o., sa sjedištem u Dubrovniku, Mlini-Popolica 8, zastupan po Maru Mjehoviću, direktoru,

17. Röhl International d.o.o., sa sjedištem u Velikoj Gorici, Tina Ujevića 19, zastupan po Peteru Harveyu, direktoru,

II. Ništavi su ex lege Protokol o zaštitnim cijenama i nosiocima poslova, Izjava o poštivanju zaštitnih cijena, nedavanju kapaciteta, te naplati zadužnica, i Suglasnost o deponiranju i čuvanju zadužnica, iz točke I. izreke ovoga rješenja.

III. Ovo rješenje ne podliježe naplati upravne pristojbe.

IV. Ovo rješenje objavit će se u »Narodnim novinama«.

Obrazloženje

1. a) Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja (dalje: Agencija) zaprimila je 13. lipnja 2003., u predmetu pod poslovnim brojem, klasa: 031-02/2003-01/45, podnesak Ministarstva financija Republike Hrvatske, Uprave za nabavu, kojim je na daljnje rješavanje ustupljen zahtjev Hrvatskog centra za razminiranje, sa sjedištem u Sisku, Ante Kovačića 10 (dalje: HCR), zastupan po Otu Jungwirthu, ravnatelju.

Iz rečenog zahtjeva HCR i priložene dokumentacije, u bitnome, proizlazi da su poduzetnici čija je osnovna djelatnost razminiranje, a koji su ujedno i članovi Hrvatske udruge poslodavaca – Udruge za humanitarno razminiranje, sa sjedištem u Zagrebu, Pavla Hatza 12 (dalje: HUP), 27. prosinca 2002., sklopili Protokol o zaštitnim cijenama i nosiocima poslova (dalje: Protokol) sukladno kojemu su utvrđene pojedinačne zaštitne cijene i pojedinačni ponuditelji za poslove razminiranja na određenom području Republike Hrvatske.

Kao osiguranje izvršenja obveze i pridržavanja odredbi Protokola potpisnici istoga potpisali su, s istim nadnevkom, 27. prosinca 2002., i Izjavu o poštivanju zaštitnih cijena, nedavanju kapaciteta, te naplati zadužnica, (dalje: Izjava), te Suglasnost o deponiranju i čuvanju zadužnica (dalje: Suglasnost).

Navedeni Protokol, Izjavu i Suglasnost, HCR-u je dostavio ITF (International Trust Fund), zbog zabrinutosti međunarodnih donatora pomoći za razminiranje na području Republike Hrvatske, budući da su dogovaranjem o cijenama razminiranja, i podjeli tržišta, prema mišljenju HCR, navedeni poduzetnici povrijedili odredbe zakona.

S obzirom da je riječ je o postupku pokrenutom prije 1. listopada 2003., odnosno prije dana početka primjene novog Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja (»Narodne novine«, broj 122/03), u smislu odredbe članka 66. tog zakona primijenjuju se odredbe do tada važećeg Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja (»Narodne novine«, broj 48/95, 52/97 i 89/98; dalje: ZZTN).

Agencija je, radi utvrđivanja činjeničnog stanja u ovom predmetu, sukladno odredbi članka 34. stavka 1. točka 3. i stavka 2. ZZTN, od HCR zatražila nadopunu zahtjeva i dostavu dokaza o navedenom.

Pisano pojašnjenje navoda iz podneska HCR-a, Protokola, Izjave i Suglasnosti, te razjašnjenje ponuda po javnom nadmetanju objavljenom u »Narodnim novinama«, broj 134, od 19. studenoga 2002. godine, Agencija je, 24. rujna 2003., zatražila od HUP.

U podnesku, dostavljenom Agenciji 19. prosinca 2003., HUP, zastupan po Miljenku Crnjcu, predsjedniku Izvršnog odbora, navodi kako je Protokol sklopljen u svrhu javljanja potpisnika istog na natječaj objavljen u »Narodnim novinama«, broj 134/2002.

Cilj potpisivanja Protokola, navodi HUP, nije bio narušavanje slobodnog tržišnog natjecanja već preživljavanje na tržištu i ravnomjerno popunjavanje kapaciteta potpisnika Protokola, kao i pokušaj zaustavljanja snižavanja cijena razminiranja. Također, navodi se, snižavanje cijena razminiranja posljedica je činjenice da poduzetnik u kojim većinski udjel u temeljnom kapitalu ima država, sukladno članku 3. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o

razminiranju (»Narodne novine«, broj 86/98), sklapa poslove razminiranja neposrednom pogodbom, te, istovremeno sudjeluje na natječajima. Na taj je način u povoljnijem položaju od drugih poduzetnika koji djeluju na istom tržištu djelatnosti razminiranja. Pri tome navode da su predstavnici potpisnika Protokola razgledali sva područja za koja je raspisano nadmetanje, te, sukladno težini projekta, konfiguraciji terena, zagađenosti minama i drugim parametrima odredili okvirne cijene razminiranja. Na taj su način, u skladu s veličinom, kapacitetima i opremljenosti pojedinih poduzetnika odredili one koji bi najkvalitetnije izvršili takve poslove.

Nadalje, HUP navodi da HCR u natječajnoj dokumentaciji za javno nadmetanje, sukladno članku 3. stavak 2. točka 8. Naputka o provedbi postupka javnog nadmetanja (»Narodne novine«, broj 90/99; dalje: Naputak), utvrđuje da je mjerodavni kriterij za odabir najpovoljnije ponude najniža cijena ponuditelja. Za razliku od toga kriterija u većini zapadnoeuropskih zemalja smatra se da je cilj javne nabave zadovoljenje nabave određene robe i/ili usluga po primjerenom cijeni, a ne po najnižoj cijeni, jer najniža cijena ne osigurava pokriće troškova poslovanja poduzetnika, pravovremenu isplatu plaća zaposlenicima, niti uplatu obveznih poreza i doprinosa što sve negativno djeluje na razvoj cjelokupnog gospodarstva.

Budući da HCR nije raspisivao dovoljan broj projekata i kvadrature za razminiranje u skladu s kapacitetima poduzetnika koji se bave razminiranjem, a poduzetnik u kojem država ima većinski udjel u temeljnom kapitalu, dobivao je poslove neposrednom pogodbom, te budući da HCR ne postupa u skladu s mjerama i zaključcima Nacionalnog programa protuminskog djelovanja, koje je usvojio Hrvatski sabor 2000. godine, cijene razminiranja u Republici Hrvatskoj su, s 19,80 kuna po metru kvadratnom, u razdoblju 1998/1999., preko 12,00 kuna u 2002., danas pale na 5,63 kune.

U istom podnesku HUP-a dalje navodi da je HCR, sukladno članku 8. Naputka, imao mogućnost donošenja odluke o odbijanju svih ponuda, te ukoliko je zaista smatrao da su cijene ponuda previsoke, imao je mogućnost donošenja odluke o odbijanju svih ponuda uz navođenje temeljnih razloga njihova odbijanja.

Agencija je, 6. prosinca 2004., zaprimila podnesak HUP-a, zastupanog po Borisu Katiću, predsjedniku Udruge poslodavaca humanitarnog razminiranja, u kojem se detaljnije obrazlaže da poduzetnici nikada nisu postupili u skladu sa spornim Protokolom, čemu su dokaz niske cijene razminiranja (2,82 kn plus PDV), te, također, da od 48 poduzetnika registriranih za djelatnost razminiranja, istu danas obavlja samo još njih 25. Nad nekoliko je poduzetnika otvoren stečajni postupak, a takva sudbina čeka i AKD – Mungos d.o.o., s obzirom na njegovo dugovanje državi u iznosu od 58.000.000,00 kuna.

Na zahtjev Agencije od 10. prosinca 2004., HCR je 22. prosinca 2004., dostavio preslike tekstova javnih nadmetanja koje je objavio 11. i 19. studenoga 2002., u »Narodnim novinama«, radi odabira najpovoljnijeg ponuditelja u svrhu ustupanja poslova razminiranja, te preslik zapisnika sa održane sjednice Povjerenstva za provedbu javnog nadmetanja objavljenog u »Narodnim novinama«, broj 148/02, od 11. studenoga 2002., s pregledom ponuda po navedenom javnom nadmetanju.

U istom je podnesku HCR navodi se da je netočna izjava HUP da je riječ o nadmetanju objavljenom u »Narodnim novinama«, broj 134/02, već je riječ, tvrdi HCR, o javnom nadmetanju objavljenom u »Narodnim novinama«, broj 148/02.

HCR je u ovom podnesku posebno istaknuo da je drastičan pad cijena razminiranja, kao i nedostatak posla, upravo posljedica potpisanog Protokola zbog kojega su donatori obustavili pomoć za razminiranje te su se nadmetanja objavljivala samo za sredstva iz državnog proračuna Republike Hrvatske.

Budući da je iz navedenoga proizlazilo da je, u konkretnom slučaju, riječ o zabranjenom sporazumu iz članka 7. stavak 1. točke 1. i 2. ZZTN, postupak ocjene Protokola o zaštitnim

cijenama i nosiocima poslova, Izjave o poštivanju zaštitnih cijena, nedavanju kapaciteta, te naplati zadužnica, i Suglasnosti o deponiranju i čuvanju zadužnica, potrebno je voditi u upravnom postupku sukladno Zakonu o općem upravnom postupku («Narodne novine», broj 53/91 i 103/96; dalje: ZUP). Stoga je, istog dana, 22. prosinca 2004., cjelokupna dokumentacija iz predmeta, klasa: 031-02/2003-01/45, prebačena u novi predmet, klasa: gornja, u kojem se nastavlja voditi predmetni upravni postupak.

Zahtjevima od 5. siječnja 2005. Agencija je od svih sedamnaest poduzetnika-potpisnika navedenog Protokola, Izjave i Suglasnosti, zatražila dostavu pisanog očitovanja na navode podnositelja, te dostavu dokumentacije.

Poduzetnici Mustela d.o.o., Scanjak d.o.o., Ru-Ru d.o.o., Avangard d.o.o., Heksogen d.o.o., Tehnoelektro d.o.o., Piper d.o.o., Tornado d.o.o., Dinamit d.o.o., Demin-Ka d.o.o., Rumital d.o.o., Mka *Deming d.o.o. i TT-Ka d.o.o., zastupani po punomoćniku Z. Š., odvjetniku iz Z., u podnesku dostavljenom Agenciji 21. siječnja 2005., istaknuli su da je osnovni cilj sklapanja Protokola, Izjave i Suglasnosti poboljšanje i primjereno iskorištavanje postojećih poslovnih kapaciteta poduzetnika koji se bave djelatnošću razminiranja, odnosno, omogućavanje tim poduzetnicima obavljanje istom. Također navode da se sporni sporazum nikada nije počeo primjenjivati s obzirom da su cijene razminiranja značajno »padale« posljednjih godina, što je posljedica neadekvatnog i neprimjerenog poslovanja i odlučivanja podnositelja zahtjeva; HCR, jer je jedino poduzetnik u kojem je država većinski imatelj udjela u temeljnom kapitalu bio privilegirani u dobivanju poslova razminiranja.

To potvrđuje, smatraju isti poduzetnici i zakon kojim je uređena djelatnost razminiranja; Zakon o razminiranju, te njegove izmjene i dopune, kojim je izričito propisano da se trgovačkom društvu u državnom vlasništvu poslovi razminiranja mogu ustupiti i neposrednom pogodbom kada je radi opravdanih gospodarskih ili sigurnosnih razlog ili drugih razloga uvjetovanih zaštitom ljudskog okoliša ili zdravlja ljudi, potrebno žurno razminirati određeno područje i/ili građevinu (članak 3. stavak 3.).

U podnesku dostavljenom Agenciji 15. rujna 2005., isti poduzetnici, ostaju pri svim do tada navedenim navodima, te navode da je u predmetnom upravnom postupku koji se vodi pred Agencijom potrebno dokazati uzročno-posljedičnu vezu između smanjenja donacija i sklapanja navedenog Protokola, što HCR, u konkretnom slučaju nije dokazao. Naposljetku ističu da razminiranje nije gospodarska djelatnost budući da svi poduzetnici koji se istom bave moraju od Ministarstva unutarnjih poslova Republike Hrvatske dobiti prethodnu suglasnost, a poslove razminiranja mogu obavljati samo ukoliko budu izabrani temeljem javnih nadmetanja koje objavljuje HCR.

Pisano očitovanje sličnog sadržaja Agenciji su 21. siječnja 2005., dostavili poduzetnici Dok-Ing d.o.o. i Dok-Ing Razminiranje d.o.o. (prije: Šifra plus d.o.o.) uz napomenu da se razminiranje područja Republike Hrvatske obavlja u skladu s Planom razminiranja kojeg donosi Vlada Republike Hrvatske, na temelju Prijedloga Plana kojeg izrađuje HCR, koji istovremeno donosi sve odluke u postupcima javnih nadmetanja, kao i dodjele poslova razminiranja neposrednom pogodbom.

Poduzetnik AKD – Mungos d.o.o., zastupan po punomoćnici J.M.K., odvjetnici iz Z., jedini poduzetnik u čijem temeljnom kapitalu većinski udjel ima država, odnosno Hrvatski fond za privatizaciju, u očitovanju dostavljenom Agenciji 25. siječnja 2005., u bitnome, navodi da sklapanjem sporazuma, namjera potpisnika ni u kojem slučaju nije bila narušavanje slobodnog tržišnog natjecanja već obavljanje djelatnosti razminiranja u teškim gospodarskim uvjetima. Revizorskim uvidom u izvješće u reviziju prethodnog poslovanja, kojeg je zatražio Željko Pišćenec, direktor tog poduzetnika, od 5. listopada 2004., utvrđeni su loši financijski rezultati koji su posljedica vrlo niskih cijena razminiranja, koje je AKD – Mungos d.o.o. morao prihvaćati na natjecanjima i razlog skorom podnošenju prijedloga za pokretanje stečajnog postupka pred nadležnim trgovačkim sudom.

Odgovornost za cjelokupnu situaciju u djelatnosti razminiranja, smatra AKD – Mungos d.o.o., snosi upravo HCR zbog nedovoljnog broja projekata i neprimjerene kvadrature sukladno postojećim kapacitetima poduzetnika, te isticanje najniže cijene kao mjerodavnog kriterija za odabir najboljeg ponuditelja.

Potpisani Protokol, ističe AKD – Mungos d.o.o. nikada nije stupio na snagu te u konkretnom slučaju, nije riječ o povredama odredaba ZZTN.

Zahtjevi Agencije kojim se od poduzetnika Minotaur d.o.o. u stečaju, sa sjedištem u Osijeku Hrvatske Republike 43, te Röhl International d.o.o., sa sjedištem u Velikoj Gorici, Tina Ujevića 19, traži pisano očitovanje i dokumentacija, Hrvatska je pošta vratila Agenciji s naznakom nepoznat, odnosno odselio, iako su te adrese navedene na Internet stranici sudskog registra; sudreg.pravosudje.hr. Stoga je Agencija, dopisima od 24. veljače 2005., od HCR i HUP zatražila dostavu točnih adresa, odnosno obavijest obavljaju li navedeni poduzetnici i dalje djelatnost razminiranja.

Prema podatku kojeg je Agenciji, 1. ožujka 2005. dostavio HUP, poduzetnik Röhl International d.o.o. nije član navedene udruge od 11. svibnja 2004., a Minotaur d.o.o., od 10. kolovoza 2004. godine.

HCR je, podneskom od 7. ožujka 2005. Agenciju obavijestio da raspolaže istim adresama, budući da oba poduzetnika, sukladno ocjeni Povjerenstva HCR, nisu u mogućnosti obavljati poslove razminiranja. Također, navodi se, poduzetnik Minotaur d.o.o. u stečaju posljednji je put na javnom nadmetanju sudjelovao u svibnju 2003., kada je potpisao posljednji ugovor o izvođenju poslova razminiranja, dok se Röhl International d.o.o. nikada nije javljao na javna nadmetanja koja je objavljivao HCR.

S obzirom da je u konkretnom slučaju, riječ o strankama sa suprotnim interesima, u smislu članka 149. ZUP-a, 7. lipnja 2005., 30. lipnja 2005., i 14. srpnja 2005., održana je usmena rasprava, na kojoj su stranke izjavile da ostaju pri svim dotadašnjim navodima iz podnesaka dostavljenih Agenciji.

U predmetnom je postupku Agencija, utvrdila sljedeće:

b) Tekst uvoda sklopljenog Protokola, glasi, cit.:

»Zbog izuzetno teške situacije tvrtki koje se bave razminiranjem, utvrdit će se zaštitne cijene i nosioci poslova po javnim nadmetanjima za poslove razminiranja objavljenim u NN 134/02 i dana 27. prosinca 2002. godine sklapaju sljedeći Protokol o zaštitnim cijenama i nosiocima poslova«.

Rečeni je Protokol, sklopilo sedamnaest (17) poduzetnika, navedenih u članku 1. Protokola, članova Hrvatske udruge poslodavaca – Udruge za humanitarno razminiranje, kako slijedi:

1. AKD – Mungos, d.o.o., sa sjedištem u Zagrebu, Mandlova b.b., zastupan po Darku Rašeti, predsjedniku Uprave (sada: AKD – Mungos, d.o.o. u stečaju, zastupan po Marinku Paiću, stečajnom upravitelju),
2. Ru-Ru d.o.o., sa sjedištem u Zagrebu, Gjüre Szaba 4, (sada: Siječanjska 6), zastupan po Rudiju Stipčiču predsjedniku uprave (sada: Igoru Turudiću, direktoru),
3. TT-Ka d.o.o., sa sjedištem u Zagrebu, Zatišje 5b, zastupan po Damiru Lukiću, direktoru (sada: Tomislavu Kačiću-Alesiću, direktoru),
4. Dok-Ing d.o.o., sa sjedištem u Zagrebu, Žitnjak bb, zastupan po Vjekoslavu Majetiću, predsjedniku uprave (sada: Josipu Tuličiću, direktoru),
5. Piper d.o.o., sa sjedištem u Požegi, D. Cesarića 2c (sada: Alaginci b.b.), zastupan po Željku Romiću, direktoru,
6. Avangard d.o.o., sa sjedištem u Drnišu, Ulica Domovinskog rata 58, zastupan po Anti Rakiću, direktoru (sada: Milenku Parlovu i Draženu Mladaru, članovima uprave),
7. Scanjak d.o.o., sa sjedištem u Zagrebu, Mandaličina 21, zastupan po Eriku Lennartu Berglundu, direktoru,

8. Tehnoelektro d.o.o., sa sjedištem u Oriovcu, Braće Radić 74, zastupan po Zlatku Rudaru, direktoru (sada: Hrvoju Rudaru, predsjedniku uprave i Zlatku Rudaru, članu uprave,
9. Dinamit d.o.o., sa sjedištem u Osijeku, Ante Paradžika 36 (sada: Sv. Josipa Radnika 6/c, zastupan po Tomislavu Krmpotiću, direktoru,
10. Minotaur d.o.o., sa sjedištem u Osijeku, Hrvatske Republike, 43, zastupan po Marinu Maričiću, direktoru (sada: brisan iz registra Trgovačkog suda po obustavi i zaključenju stečajnog postupka),
11. Mka *Deming d.o.o., sa sjedištem u Čakovcu, Tomaša Goričanca 6, zastupan po Nadi Kavran, direktorici,
12. Tornado d.o.o., sa sjedištem u Lepoglavi, Kamenički Vrhovec 38, zastupan po Draženu Novaku, direktoru,
13. Rumital d.o.o., sa sjedištem u Zagrebu, Republike Austrije 36, zastupan po Ružici Crnjac, direktorici,
14. Šifra Plus d.o.o., sa sjedištem u Zagrebu, Pokornoga 15, zastupan po Zoranu Kneževiću, direktoru, (sada: Dok-Ing razminiranje d.o.o., sa sjedištem u Zagrebu, Žitnjak b.b., zastupan po Josipu Tuličiću, direktoru),
15. Mustela d.o.o., sa sjedištem u Zagrebu, Planinska 7, zastupan po Sandi Katić, direktorici (sada: Borisu Katiću, direktoru),
16. Heksogen d.o.o., sa sjedištem u Dubrovniku, Mlini-Popolica 8, zastupan po Maru Mjehoviću, direktoru (sada: Maru Mjehoviću, Erihu Kolaku, Tomislavu Krmeku, i Renatu Kukulju, direktorima),
17. Röhl International d.o.o., sa sjedištem u Velikoj Gorici, Tina Ujevića 19, zastupan po Peteru Harveyu, članu uprave.

Istim člankom Protokola utvrđene su pojedinačne zaštitne cijene i pojedinačni nosioci poslova prema projektima pod brojevima, odnosno točkama javnog nadmetanja.

Člankom 2. predmetnog Protokola utvrđeno je da će ponuditelji, navedeni u članku 1. istoga, na natječaju predati ponudu po zaštitnoj cijeni, a svi ostali ponuditelji, po cijeni većoj od zaštitne, odnosno, unutar 30 posto iznad zaštitne cijene.

Kao osiguranje za izvršenje navedene obveze i pridržavanje Protokola, potpisnici Protokola, sukladno članku 3., deponiraju bjanko zadužnice na iznos 1.000.000,00 u Hrvatskoj udruzi poslodavaca, najkasnije do 30. prosinca 2002. godine.

Istoga dana, 27. prosinca 2002., navedeni su poduzetnici sklopili Izjavu o poštivanju zaštitnih cijena, nedavanju kapaciteta, te naplati zadužnica, kao i Suglasnost o deponiranju i čuvanju zadužnica, te se, stoga rečena Izjava, kao i Suglasnost, smatraju sastavnim dijelom navedenog Protokola.

Sukladno članku 1. Izjave o poštivanju zaštitnih cijena, nedavanju kapaciteta, te naplati zadužnica, zbog nepoštivanja Protokolom dogovorene cijene i unaprijed određenih ponuditelja, svi potpisnici pristaju da se, mjenica u iznosu 1.000.000,00 kn, isplati u korist oštećenog ponuditelja.

Istom Izjavom potpisnici Protokola obvezuju se, također, da neće dozvoliti korištenje ljudskih i materijalno-tehničkih kapaciteta poduzetnicima koji nisu potpisnici jer će se poduzetniku koji postupi suprotno naplatiti bjanko zadužnica u korist oštećenih.

Bjanko zadužnice, sukladno članku 1. Suglasnosti, deponirat će se u sef koji će biti otvoren u Poslovnoj banci HUP-a posebno za tu namjenu.

Izvršni odbor Udruge imenovat će Komisiju od tri člana koji će donijeti odluku u korist oštećenika i odluku o naplati zadužnica, kako je uređeno člankom 3. Suglasnosti.

Uvidom u tekstove javnih nadmetanja koje je objavio HCR, Agencija je utvrdila da je jedan od njih objavljen u »Narodnim novinama«, broj 134., 19. studenoga 2002., a otvaranje ponuda bilo je predviđeno za 2. prosinca 2002., dok je drugo javno nadmetanje objavljeno u

»Narodnim novinama«, broj 148., 11. prosinca 2002., dok je otvaranje ponuda bilo predviđeno za 30. prosinca 2002.

c) Agencija je, nadalje, u smislu članka 19. stavak 1. ZZTN, kao mjerodavno tržište u zemljovidnoj dimenziji utvrdila područja Zadarske, Dubrovačko-neretvanske, Splitsko-dalmatinske, Šibensko-kninske, Osječko-baranjske, i Karlovačke županije, budući da je nadmetanje objavljeno za razminiranje područja navedenih županija.

Prema vrsti usluga koje nude poduzetnici, mjerodavno je tržište, u smislu članka 19. stavak 2. ZZTN, utvrđeno kao djelatnost razminiranja.

Riječ je o djelatnosti uređenoj posebnim zakonom, Zakonom o razminiranju, sukladno čijim izmjenama i dopunama, članak 5., poslove razminiranja mogu obavljati pravne osobe registrirane za obavljanje poslova razminiranja, temeljem rješenja o odobrenju koje donosi Ministarstvo unutarnjih poslova.

Vlada Republike Hrvatske može osnovati ili odrediti trgovačko društvo u državnom vlasništvu za obavljanje poslova razminiranja.

Poslove razminiranja, sukladno članku 5. stavak 4. Zakona o izmjenama i dopunama zakona o razminiranju (»Narodne novine«, broj 86/98), mogu obavljati i strane pravne osobe pod uvjetima propisanim zakonom.

d) Tijekom provođenja ovog postupka, uvidom u ovjereni preslik Protokola, utvrđeno je da poduzetnik Demin-Ka d.o.o., sa sjedištem u Karlovcu, A. Starčevića 21, zastupan po Mladenu Tušetiću, direktoru (sada: Tanji Tušetić, direktorici), iako naveden na poleđini navedenog Protokola, Izjave i Suglasnosti, iste nije potpisao te se ne smatra potpisnikom spornoga sporazuma.

U postupku je, nadalje, utvrđeno da je 4. studenoga 2004., nad poduzetnikom Minotaur d.o.o., na Trgovačkom je sudu u Osijeku, pokrenut stečajni postupak, a stečajnim je upraviteljem imenovan Duško Zec, s prebivalištem u Osijeku, Bračka 134. Unatoč pozivima Agencije za usmenu raspravu i dostavu pisanih očitovanja, isti se nikada nije odazvao, te je punomoćnik poduzetnika Dok-Ing d.o.o. i Dok-Ing Razminiranje d.o.o., Josip Majetić, savjetnik Uprave, Agenciju obavijestio da je nadležni trgovački sud obustavio i zaključio stečajni postupak nad poduzetnikom Minotaur d.o.o. u stečaju, te naknadno, 17. lipnja 2005., dostavio Agenciji predmetno rješenje, broj: V-St-56/04-32, od 19. svibnja 2005. godine.

Poduzetniku Röhl International d.o.o., iako je uredno registriran na Trgovačkom sudu u Zagrebu, MBS: 080433147, prema podacima s Internet stranice: <http://sudregpravosudje.hr>, Agencija nije nikada uredno na adresu registriranog sjedišta, dostavila dopise kojima se traže pisana očitovanja, niti pozive za usmenu raspravu, budući da su se sva pismena Agenciji vraćala s naznakom odselio, već je isti poduzetnik o svemu obavještavan na oglasnoj ploči Agencije.

Poduzetnik Šifra plus d.o.o. knjigovodstveni servis i Šifra plus d.o.o. za građenje i trgovinu prestali su postojati, te sada, pod istim MBS 080265501, posluje novi poduzetnik; Dok-Ing Razminiranje d.o.o., sa sjedištem u Zagrebu, Žitnjak b.b.

Naposljetku, nad poduzetnikom AKD Mungos d.o.o. na Trgovačkom je sudu u Zagrebu, rješenjem broj XXXI-St-62/05 od 15. travnja 2005. otvoren stečajni postupak, o čemu je dotadašnja punomoćnica tog poduzetnika obavijestila Agenciju podneskom od 1. lipnja 2005., kao i da je stečajnim upraviteljem imenovan Marinko Paić, s prebivalištem u Zagrebu, Ljudevita Posavskog 37a.

e) Tekst citiranog uvoda Protokola ne dokazuje da je isti sklopljen zbog javnog nadmetanja koji će biti objavljen, već naprotiv, kao da su potpisnici sklopili Protokol zbog nadmetanja koji je objavljen u »Narodnim novinama«, broj 134/02, 19. studenoga 2002. godine, a kojega je javno otvaranje ponuda održano 2. prosinca 2002. u 12,00 sati. Međutim, Agencija je, uvidom u preslike Ugovora o izvođenju radova, utvrdila da je upravo zbog ranije objavljenih

nadmetanja, predmetni Protokol sklopljen za nadmetanje objavljeno 11. prosinca 2002. u »Narodnim novinama«, broj 148/02, a ponude otvarane 30. prosinca 2002. u podne.

Uvidom u preslik Zapisnika s javnog nadmetanja objavljenog u »Narodnim novinama«, broj 148/02, te Pregled ponuda po rečenom javnom nadmetanju, Agencija je utvrdila da su cijene razminiranja za m² koje su ponudili poduzetnici-potpisnici Protokola, upravo cijene utvrđene Protokolom, za unaprijed određeno područje razminiranja.

Agencija je, također, uvidom u tekst Javnog nadmetanja objavljenog u »Narodnim novinama«, broj 148/02, te sedamnaest ugovora, koje je Agenciji dostavio HCR, koji je iste sklopio s poduzetnicima-potpisnicima spornog Protokola, utvrdila da je trinaest ugovora sklopljeno upravo po onoj cijeni za metar kvadratni, koja je, i s poduzetnikom, koji je, utvrđen člankom 1. Protokola, kako je prikazano u Tablici 1.

Tablica 1: Popis poduzetnika koji imaju sklopljen ugovor s «Hrvatskim centrom za razminiranje», Sisak, temeljem javnog nadmetanja objavljenog u »Narodnim novinama« broj 148/02, s pripadajućim cijenama iz Ugovora o izvođenju radova i Protokola

REDNI BROJ	BROJ UGOVORA O IZVOĐENJU RADOVA	PODUZETNIK	UKUPNA POVRŠINA – m ²	CIJENA ZA UKUPNU POVRŠINU – kn	CIJENA/m ² kn	CIJENA UTVRĐENA PROTOKOLOM – kn
1	2	3	4	5	6	7
1.	04/03-P	MUNGOS d.o.o.	254.400	4.062.768,00	15,97	15,97
2.	05/03-P	MUNGOS d.o.o.	259.350	4.136.632,50	15,95	15,95
3.	06/03-P	TERRAFIRMA d.o.o.	175.000	2.238.250,00	12,79	nije potpisnik Protokola
4.	07/03-P	RUMITAL d.o.o.	83.650	1.411.175,50	16,87	16,87
5.	08/03-P + ANEKS	SCANJACK d.o.o.	281.500	3.876.255,00	13,77	13,77
6.	09/03-P	PIPER d.o.o.	181.700	2.035.040,00	11,20	11,20
7.	10/03-P	RU – RU d.o.o.	64.350	830.115,00	12,90	12,90
8.	11/03-P	RU – RU d.o.o.	125.000	1.787.500,00	14,30	14,30
9.	12/03-P	HEKSOGEN d.o.o.	59.350	1.121.715,00	18,90	18,90
10.	13/03-P + ANEKS	DINAMIT d.o.o.	74.048	1.015.696,00	13,72	14,50
11.	14/03-P	MKA*DEMING d.o.o.	142.500	2.037.750,00	14,30	14,30
12.	15/03-P	ŠIFRA PLUS d.o.o.	190.000	2.641.000,00	13,90	13,90
13.	16/03-P	DOK – ING d.o.o.	285.000	3.534.000,00	12,40	12,40
14.	18/03-P	TEHNOELEKTRO d.o.o.	34.000	414.800,00	12,20	12,20
15.	22/03-P	AVANGARD d.o.o.	40.000	561.200,00	14,03	14,03
16.	23/03-P	MUNGOS d.o.o.	159.700	2.050.548,00	12,84	12,92
17.	24/03-P*	MUNGOS d.o.o.	12.500	167.637,00	13,41	14,74

*U Ugovoru broj 24/03-P se kao naručitelj, uz »Hrvatski centar za razminiranje«, Sisak, pojavljuje i »Hrvatska bez mina – zaklada za humanitarno razminiranje Hrvatske«, Sisak

Izvor: Ugovori o izvođenju radova navedeni u Tablici 1., stupcu 2. i Protokol o zaštitnim cijenama i nosiocima poslova od 27. prosinca 2002.

Obrada: AZTN, Sektor za zaštitu tržišnog natjecanja

Navedeni Ugovori o izvođenju radova, sklopljeni temeljem javnog nadmetanja, obrazlažu se kako slijedi:

1. Predmet Ugovora o izvođenju radova br. 4/03-P, sklopljenog 13. siječnja 2003. između HCR i AKD Mungos d.o.o., je izvedba radova razminiranja na području Roškog Slapa u Šibensko-kninskoj županiji, veličine 69.400 m², prema projektu: ŠSKRS-378-12-02, na području Rupa – šira površina oko okućnica, u Šibensko-kninskoj županiji, veličine 25.000 m², prema projektu: ŠSKRU-380-012-02, i na području naselja Plastova – Gardijani, III. dio, u Šibensko-kninskoj županiji, veličine 160.000 m², prema projektu: ŠSKPG-379-12-12, kako je objavljeno u Točki III. 7. a), b) i c) Javnog nadmetanja, objavljenog u »Narodnim novinama«, broj 148/02.

2. Predmet Ugovora o izvođenju radova br. 5/03-P, sklopljenog 13. siječnja 2003. između HCR i AKD Mungos d.o.o., je izvedba radova razminiranja na području Maljkovo, Gornji Bilandžići, u Splitsko-dalmatinskoj županiji, veličine 159.350 m², prema projektu: SDHRMA-376-12-02, i na području Maljkovo, Donji Bilandžići, u Splitsko-dalmatinskoj županiji, veličine 100.000 m², prema projektu: SDHRMA-373-12-02, kako je objavljeno u Točki III. 3. a) i b) Javnog nadmetanja, objavljenog u »Narodnim novinama«, broj 148/02.

3. Predmet Ugovora o izvođenju radova br. 07/03-P, sklopljenog 20. siječnja 2003., između HCR i Rumital d.o.o., je izvedba radova razminiranja na području rta Ostrog, u Dubrovačko-neretvanskoj županiji, veličine 50.500 m², prema projektu: DNSTRO-359-11-02, i na području Hrastovice, u Dubrovačko-neretvanskoj županiji, veličine 33.150 m², prema projektu DNDPSL-385-12-02, kako je objavljeno u Točki III. 2. a) i b) Javnog nadmetanja, objavljenog u »Narodnim novinama«, broj 148/02.

4. Predmet Ugovora o izvođenju radova br. 08/03-P, sklopljenog 21. siječnja 2003., između HCR i Scanjak d.o.o. i Aneksa, sklopljenog 7. ožujka 2003., je izvedba radova razminiranja na području Gajine, u općini Posedarje, u Zadarskoj županiji, veličine 100.000 m², prema projektu ZAPOGA-344-11-02, na području Murvice, 2. dio, u Zadarskoj županiji, veličine 135.000 m², prema projektu: ZAPOMU-346-11-02, i na području Baričevića i Starih Karaula, u Zadarskoj županiji, veličine 37.000 m², prema projektu: ZAPOBA-341-11-02, kako je objavljeno u Točki II. 4. a), b) i c) Javnog nadmetanja, objavljenog u »Narodnim novinama«, broj 148/02.

5. Predmet Ugovora o izvođenju radova br. 09/03-P, sklopljenog 21. siječnja 2003., između HCR i Piper d.o.o., je izvedba radova razminiranja na području poljoprivrednih površina Dabar, u Splitsko-dalmatinskoj županiji, veličine 181.700 m², prema projektu: SDHRDA-372-11-02, kako je objavljeno u Točki III. 4. Javnog nadmetanja, objavljenog u »Narodnim novinama«, broj 148/02.

6. Predmet Ugovora o izvođenju radova br. 10/03-P, sklopljenog 21. siječnja 2003., između HCR i Ru-Ru d.o.o., je izvedba radova razminiranja na području Smoković, područje zaseoka Kalapići, u Zadarskoj županiji, veličine 64.350 m², prema projektu: ZAZDSM-367-11-02, kako je objavljeno u Točki III. 9. Javnog nadmetanja, objavljenog u »Narodnim novinama«, broj 148/02.

7. Predmet Ugovora o izvođenju radova br. 11/03-P, sklopljenog 21. siječnja 2003., između HCR i Ru-Ru d.o.o., je izvedba radova razminiranja na području Umac – kota 171,4, u Zadarskoj županiji, veličine 50.000 m², prema projektu: ZABEPR-194-07-02, i na području

Umac – drugi dio u Zadarskoj županiji, veličine 75.000 m², prema projektu: ZABEPR-335-11-02, kako je objavljeno u Točki II. 2. a) i b) Javnog nadmetanja, objavljenog u »Narodnim novinama«, broj 148/02.

8. Predmet Ugovora o izvođenju radova br. 12/03-P, sklopljenog 23. siječnja 2003., između HCR i Heksogen d.o.o., je izvedba radova razminiranja na području Zarubača, uvala Luke i Veljeg brda, u Dubrovačko-neretvanskoj županiji, veličine 38.950 m², prema projektu: DNKOMO-363-11-02, i na području Dubravke, u Dubrovačko-neretvanskoj županiji, veličine 20.400 m², prema projektu: DNKODU-383-11-02, kako je objavljeno u Točki III. 1. a) i b) Javnog nadmetanja, objavljenog u »Narodnim novinama«, broj 148/02.

9. Predmet Ugovora o izvođenju radova br. 14/03-P, sklopljenog 23. siječnja 2003., između HCR i Mka*Deming d.o.o., je izvedba radova razminiranja na području Grgorića, u Zadarskoj županiji, veličine 75.500 m², prema projektu: ZANOGR-340-11-02, i na području Gradina-Baturi, u Zadarskoj županiji, veličine 67.000 m², prema projektu: ZANOBA-342-11-02, kako je objavljeno u Točki II. 3. a) i b) Javnog nadmetanja, objavljenog u »Narodnim novinama«, broj 148/02.

10. Predmet Ugovora o izvođenju radova br. 15/03-P, sklopljenog 27. siječnja 2003., između HCR i Šifra plus d.o.o., je izvedba radova razminiranja na području Kalun, područje Mrđene glavice, u Šibensko-kninskoj županiji, veličine 190.000 m², prema projektu: ŠKDRKA-375-12-02, kako je objavljeno u Točki III. 5. Javnog nadmetanja, objavljenog u »Narodnim novinama«, broj 148/02.

11. Predmet Ugovora o izvođenju radova br. 16/03-P, sklopljenog 27. siječnja 2003., između HCR i Dok-Ing d.o.o., je izvedba radova razminiranja na području Viterinci-Raškovac, u Zadarskoj županiji, veličine 168.000 m², prema projektu: ZASFRJRA-382-12-02, i na području Karamarci-Pupčenić, u Zadarskoj županiji, veličine 117.000 m², prema projektu: ZASFJKA-366-12-02, kako je objavljeno u Točki III. 10. Javnog nadmetanja, objavljenog u »Narodnim novinama«, broj 148/02.

12. Predmet Ugovora o izvođenju radova br. 18/03-P, sklopljenog 11. veljače 2003., između HCR i Tehnoelektro d.o.o., je izvedba radova razminiranja na području Sukošanskog potoka-područje Lesnina, u Zadarskoj županiji, veličine 34.000 m², prema projektu: ZASULE-364-11-02, kako je objavljeno u Točki III. 11. Javnog nadmetanja, objavljenog u »Narodnim novinama«, broj 148/02.

13. Predmet Ugovora o izvođenju radova br. 22/03-P, sklopljenog 6. veljače 2003., između HCR i Avangard d.o.o., je izvedba radova razminiranja na području Dragišići – istočni dio naselja, II. Faza, u Šibensko-kninskoj županiji, veličine 40.000 m², prema projektu: ŠKVOČM-203-07-02, kako je objavljeno u Točki II. 1. Javnog nadmetanja, objavljenog u »Narodnim novinama«, broj 148/02.

Iz navedenog proizlazi da su cijene izvedbe radova razminiranja po m², iz Ugovora o izvođenju radova, pod rednim brojevima 1., 2., 4., 5., 6., 7., 8., 9., 11., 12., 13., 14. i 15. iz Tablice 1., (točka 1.e), obrazloženja ovoga rješenja), identične utvrđenim cijenama iz spornoga Protokola, čime su pobijene tvrdnje potpisnika da navedeni Protokol i njegovi sastavni dijelovi, Izjava i Suglasnost, nisu nikada stupili na snagu, odnosno nisu nikada primijenjeni.

U svezi s preostala četiri ugovora, sklopljena temeljem javnog nadmetanja, objavljenog u »Narodnim novinama«, broj 148/02, Agencija je utvrdila da poduzetnik Terrafirma d.o.o., sa sjedištem u Sisku, Vinogradska 58/IV, nije potpisnik spornog Protokola. Također je utvrđeno da je ugovor s poduzetnikom Dinamit d.o.o., HCR sklopio po nižoj cijeni od one utvrđene Protokolom, dok su preostala dva ugovora, sklopljena s poduzetnikom AKD Mungos d.o.o., sklopljena po cijeni nešto višoj od cijene utvrđene Protokolom.

Neovisno o navedenoj cijeni razminiranja, utvrđenoj Ugovorom o izvođenju radova, broj 13/3-P, sklopljen 27. siječnja 2003. i Aneks, sklopljen 6. veljače 2003., Agencija je, uvidom u

Pregled ponuda po javnom nadmetanju objavljenom u »Narodnim novinama«, broj 148, od 11. prosinca 2002. godine, utvrdila da je poduzetnik Dinamit d.o.o., za Točku III. 12. nadmetanja, odnosno područje Brda «Kalvarija» Aljmaš, u Osječko-baranjskoj županiji, prema projektu; OBERBK-334-11-02, veličine 70.048 m², ponudio cijenu 14,50 kuna za m², kako je i uređeno člankom 1. Protokola. Budući da je naknadno sklopljen Aneks, pa je ukupna površina predviđena za razminiranje veća za 4.000 m², a isti će poduzetnik, uz 35.048 m² područja brda »Kalvarija«, razminirati i poljoprivredne površine Poljoprivrednog instituta Osijek, veličine 39.000 m², prema projektu: OBOSPI-019-01-03, ukupna cijena, sukladno ugovoru iznosi 13,72 m².

Isto tako, i poduzetnik AKD Mungos d.o.o. je za izvedbu radova razminiranja za šire područje Vlake, u Šibensko-kninskoj županiji, prema projektu: ŠKDRVL-374-12-02, veličine 159.700 m², a koje odgovara Točki III. 6. Javnog nadmetanja, ponudio cijenu 12,92 kune za m², (Ugovor o izvođenju radova, broj 23/03-P, sklopljen 5. veljače 2003.), te za Točku III. 13. Javnog nadmetanja; Banov Slap, u Karlovačkoj županiji, prema projektu: KABABS-2665-09-02, veličine 12.500 m², ponudio cijenu 14,74 kuna za m², (Ugovor o izvođenju radova, broj 24/03-P, sklopljen 18. veljače 2003.), kako je i uređeno člankom 1. Protokola.

Budući da je člankom 2. ZZTN propisano da se isti primjenjuje na trgovačka društva, trgovca pojedinca, obrtnika i druge pravne i fizičke osobe koje obavljajući gospodarsku djelatnost sudjeluju u prometu robe i usluga, a člankom 3. ZZTN da se poduzetnikom u smislu ovoga zakona, smatra svaka pravna i fizička osoba iz članka 2. istoga zakona, nesporno je da su potpisnici Protokola, Izjave i Suglasnosti, iako je djelatnost koju obavljaju, uređena posebnim zakonom, koji uređuje ovu djelatnost, poduzetnici u smislu odredaba ZZTN, na koje se isti zakon i primjenjuje.

Nadalje, sukladno članku 6. ZZTN, narušavanjem slobodnog tržišnog natjecanja smatraju se različiti oblici sprečavanja i ograničavanja poduzetničkih sloboda i djelatnosti poduzetnika u prometu robe i usluga na tržištu kao što su, između ostaloga ugovori, pojedine odredbe ugovora, izričiti i prešutni dogovori, usklađeno djelovanje, odluke udruženja poduzetnika (u daljnjem tekstu: sporazumi), čijim se predmetom i učinkom ili mogućim učinkom ograničava tržišno natjecanje.

Člankom 7. stavak 1. točke 1. i 2. ZZTN, koji je bio na snazi u vrijeme zaprimanja podneska HCR-a, propisano je da su zabranjeni sporazumi kojima je cilj, posljedica ili mogući učinak ograničavanje ili sprječavanje slobodnog tržišnog natjecanja, a osobito sporazumi kojima se izravno ili neizravno utvrđuju cijene robe i usluga, visina i vrijeme snižavanja cijena ili kojima se dovodi potrošače u nejednak položaj glede cijena, te kojima se među poduzetnicima dijeli tržište ili izvori nabave robe i usluga. Sukladno stavku 2. članka 7. ZZTN, ex lege su ništavi sporazumi zabranjeni stavkom 2. istoga članka.

Nesporno je, dakle, da su navedeni poduzetnici sklopili sporazum koji je u suprotnosti s člankom 7. stavak 1. točke 1. i 2. ZZTN, budući da su unaprijed izravno utvrdili cijenu obavljanja poslova razminiranja na određenom području Republike Hrvatske, te, posljedično podijelili tržište na način da su unaprijed odredili i poduzetnike koji će na javno nadmetanje dostaviti ponudu za obavljanje poslova razminiranja na pojedinom, ali Protokolom, unaprijed određenom području Republike Hrvatske.

U komparativnom pravu EZ, u novijoj praksi, u postupcima ocjene sporazuma sklopljenih između konkurenata, provode se ekonomske analize kako bi se utvrdio položaj sudionika sporazuma na mjerodavnom tržištu, te učinak takvog sporazuma na tržišno natjecanje, a ocjena o tome je li sporazum zabranjen ili nije ovisi o ekonomskoj i pravnoj analizi uvjeta na mjerodavnom tržištu, odnosno, o omjeru između njihovih pozitivnih i negativnih učinaka. Međutim, dioba tržišta, kao i izravno ili neizravno određivanje kupovne ili prodajne cijene, odnosno dogovori o cijenama između konkurenata, predstavljaju teška ograničenja tržišnog

natjecanja, te su, u pravilu, takvi sporazumi uvijek zabranjeni jer se smatra da ne mogu imati pozitivne učinke.

Naime, kada se utvrdi da sporazum ima za cilj ograničavanje tržišnog natjecanja, nema potrebe uzimati u obzir njegove konkretne učinke. To znači da stvarni učinci sporazuma suprotni tržišnom natjecanju ne moraju doći do izražaja ako sporazum ima za cilj ograničiti tržišno natjecanje. Apsolutno zabranjena, odnosno, teška ograničenja tržišnog natjecanja smatraju se ograničenjima prema cilju. U slučaju horizontalnih sporazuma, o kakvom je u konkretnom slučaju riječ, ograničenja tržišnog natjecanja prema cilju uključuju dogovaranje cijena i podjelu tržišta.

U predmetnom postupku, nesporno je utvrđeno, riječ je o kartelu, odnosno sporazumu između tržišnih takmaca čija je svrha ograničavanje ili potpuno isključivanje tržišnog natjecanja između sudionika sporazuma.

Budući da su navedenih sedamnaest poduzetnika sklopili tajni sporazum o cijenama i podjeli tržišta, što je gore obrazloženo, isti sporazum predstavlja privatni kartel, koji se razlikuje od javnog kartela, u kojem države utvrđuju cijene, obujam proizvodnje, te čiji su postojanje i uvjeti djelovanja obznanjeni i javnosti poznati (npr. izvozni, depresijski, krizni i međunarodni karteli; prema: Rječniku pojmova prava i politike tržišnog natjecanja i srodnih područja, TEB-poslovno savjetovanje, Zagreb, rujna 2004.).

U komparativnom pravu EZ kartel, kao u predmetnom slučaju, poznati su kao manipuliranje ponudama na javnim nadmetanjima (collusive tendering) tzv. metodom mjesečevih mjena (phases of the moon; prema Alison Jones and Brenda Sufrin, EC Competition Law, Oxford University Press 2001.).

Da je riječ o usklađenom, sankcioniranom djelovanju poduzetnika, također karakteristike kartelnih sporazuma, proizlazi iz ugovorne novčane kazne za poduzetnika koji se ne javi na nadmetanje s cijenom ugovorenom Protokolom, te člankom 1. Izjave, sukladno kojoj, zbog nepoštivanja Protokolom dogovorene cijene i unaprijed određenih ponuditelja, svi potpisnici pristaju da se u slučaju nepoštivanja istog, mjenica u iznosu 1.000.000,00 kn, isplati u korist oštećenog ponuditelja.

Agencija je u postupku ocjene ovog sporazuma, pored odredbi ZZTN, primjenjivala kriterije i standarde komparativnog prava Europske unije o ocjeni sporazuma budući da je u vrijeme podnošenja zahtjeva, kao pozitivni propis koji uređuje ovu materiju u Republici Hrvatskoj na snazi bio samo ZZTN.

Ovlaštenje za primjenu ovih kriterija Agencija temelji na odredbi članka 70. stavka 2. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Europskih zajednica i njihovih država članica i Republike Hrvatske, sklopljenog 29. listopada 2001. («Narodne novine» – Međunarodni sporazumi, broj 14/01; dalje: SSP; stupio na snagu 1. veljače 2005.), odnosno Privremenog sporazuma, sklopljenog istog dana, koji je stupio na snagu 1. siječnja 2002., a bio je na snazi do stupanja na snagu SSP, odnosno, te u vrijeme sklapanja spornog protokola, Izjave i Suglasnosti. Istim je uređeno da će se svako ponašanje suprotno pravilima slobodnog tržišnog natjecanja ocjenjivati na temelju kriterija koji proizlaze iz primjene pravila o tržišnom natjecanju u Zajednici, posebice članaka 81., 82. i 86. Ugovora o osnivanju Europske zajednice i instrumenata za tumačenje koje su usvojile njezine institucije.

S obzirom na navedeno, irelevantna su pisana očitovanja HUP, kao i poduzetnika-potpisnika Protokola, prema kojima navedeni Protokol nikada nije stupio na snagu, odnosno u skladu s njime potpisnici nisu nikada postupili, budući da je u ovom postupku, nesporno utvrđeno upravo suprotno, da je trinaest, od ukupno sedamnaest Ugovora o izvođenju radova razminiranja, temeljem javnog nadmetanja objavljenog u »Narodnim novinama«, broj 148/02, sklopljeno upravo po cijeni za metar kvadratni i s poduzetnikom kako je to predviđeno spornim Protokolom, dok su tri poduzetnika na javno nadmetanje dostavili ponudu po upravo

onoj cijeni koja je utvrđena Protokolom, a Ugovori su, kako je navedeno, sklopljeni po cijeni nešto nižoj, odnosno, višoj od utvrđene cijene.

Dakle, sam cilj koji su poduzetnici-potpisnici Protokola željeli ostvariti je podjela tržišta, na način da svaki poduzetnik pobijedi na javnom nadmetanju za poslove razminiranja za unaprijed i točno određeno područje Republike Hrvatske, po unaprijed utvrđenoj cijeni razminiranja za metar kvadratni.

U konačnici, posljedica takvog sporazuma je u potpunosti spriječeno slobodno tržišno natjecanje, odnosno nepostojanje istog.

S obzirom na rečeno, u postupku nije bilo potrebno utvrđivati uzročno-posljedičnu vezu između smanjenih novčanih iznosa donacija i sklapanja navedenog Protokola, jer, u slučaju da predmetni Ugovori o izvođenju radova nisu niti sklopljeni, odnosno da poduzetnici – potpisnici, nisu niti postupili u skladu s Protokolom, Izjavom i Suglasnosti, isti bi sporazum isto tako bio zabranjen u smislu odredaba ZZTN, s obzirom na cilj koji su potpisnici sporazuma željeli ostvariti, a to je pobijediti na javnom nadmetanju prema unaprijed utvrđenim cijenama, i na unaprijed utvrđenom području Republike Hrvatske, odnosno, dijelu tržišta, što predstavlja teško ograničenje tržišnog natjecanja.

Razmatrajući navedeni predmet, Vijeće za zaštitu tržišnog natjecanja (dalje: Vijeće), na 46. je sjednici, održanoj 4. listopada 2005., donijelo odluku da su Protokol o zaštitnim cijenama i nosiocima poslova, Izjava o poštivanju zaštitnih cijena, nedavanju kapaciteta, te naplati zadužnica, i Suglasnost o deponiranju i čuvanju zadužnica, koji čine jedinstvenu pravnu cjelinu, zabranjeni sporazum iz članka 7. stavak 1. točke 1. i 2. ZZTN, budući se istim izravno utvrđuju cijene usluga i vrijeme snižavanja istih, te među poduzetnicima dijeli tržište. Stoga su, kako je propisano stavkom 2. istoga članka zakona, takvi sporazumi, ex lege ništavi.

Stoga je odlučeno kao u točkama 1. i 2. izreke ovoga rješenja.

Vijeće je, također, donijelo odluku da pred nadležnim prekršajnim sudom neće podnijeti zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka, u smislu članka 60. ZZTN, a u svezi s člankom 61. stavak 1. točka 1. i stavak 2. istog zakona, protiv poduzetnika – potpisnika Protokola, Suglasnosti i Izjave. Razlog tomu je činjenica da su Protokol, Izjava i Suglasnost sklopljeni još 2002. godine, te da, prema saznanjima ove Agencije, HCR, a i prema izjavi samih poduzetnika – potpisnika spornog Protokola, slični sporazumi nisu više sklapani.

Naposljetku, Vijeće je mišljenja da je riječ o specifičnoj djelatnosti od velikog interesa za Republiku Hrvatsku, te stoga istu zakonodavac, a ni u kojem slučaju sami poduzetnici, sklapanjem ovakvih i sličnih sporazuma, treba urediti na način da poduzetnici koji su registrirani za obavljanje djelatnosti razminiranja, te koji su pribavili dodatne dozvole i odobrenja, čije je posjedovanje unaprijed propisano, imaju mogućnost pristupiti tom tržištu, radi samih djelatnika koji obavljaju poslove razminiranja, ali, naravno, i svih građana Republike Hrvatske, i svih onih koji na područje Republike Hrvatske pristupe.

III. Za ovo rješenje ne plaća se upravna pristojba budući da je člankom 6. točka 1. Zakona o upravnim pristojbama (»Narodne novine«, broj 8/96, 77/96, 131/97, 68/98, 66/99, 145/99, 30/2000, 116/2000, 163/2003 i 17/2004) propisano da su Republika Hrvatska i tijela državne vlasti, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i njihova tijela oslobođeni od plaćanja pristojbi.

IV. Sukladno članku 37.a stavak 1. ZZTN, rješenja donesena prema odredbama članka 35., 36. i 36.a ZZTN, biti će objavljena u »Narodnim novinama«, te je odlučeno kao u točki 3. izreke ovog rješenja.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU

Protiv ovog rješenja žalba nije dopuštena, ali nezadovoljna stranka može pokrenuti upravni spor kod Upravnog suda Republike Hrvatske, u roku od trideset (30) dana od dana primitka ovog zaključka.

Klasa: UP/I 030-02/2004-01/95

Urbroj: 580-02-05-07-75

Zagreb, 4. listopada 2005.

Predsjednica Vijeća
za zaštitu tržišnog natjecanja
Olgica Spevec, v. r.